

دکتر شیبانی تاکید کرد:

کاهش آرام نرخ سود تسهیلات بانکی

هم به نفع بازار داخلی و هم به نفع بازار خارجی خواهد بود.

انتقاد دیگر فعالان بخش خصوصی به بالا بودن نرخ سود بانکهای خصوصی بود که وزیر در این خصوص افزود: گرچه این امر سبب شده که صنایع کوچک و متوسط قادر به استفاده از منابع در اختیار این بانکها نباشند، اما این بانکها نیز اقدام به کاهش نرخ سود تسهیلات کرده‌اند و این روند نیز ادامه دارد.

دانش‌جغفری سپس یادآور شد: چون حدود ۴۳ درصد منابع بانکهای دولتی ارزان‌قیمت است، لذا تسهیلات آنها هم دارای نرخ سود کمتری است و در مقابل تنها ۱۰ درصد منابع بانکهای خصوصی ارزان‌قیمت است که این امر نیز سبب بالا بودن نرخ سود تسهیلات این بخش نسبت به بانکهای دولتی شده است.

دانش‌جغفری در پایان سخنان خود در خصوص مفهوم شرکت واسطه‌ای که برای توزیع سهام عدالت تشکیل خواهد شد، گفت: مفهوم شرکت واسطه‌ای این است که به جای این که سهام یک بنگاه اقتصادی خاص به یک قشر خاص اختصاص یابد، سببی از سهام ۲۰۰ شرکت دولتی در یک شرکت دولتی واریز

دکتر دانش‌جغفری: اگر کسری بودجه دولت جبران شود، تورم هم کاهش می‌یابد.

دکتر دانش‌جغفری سپس ضمن تشریح برنامه‌های خصوصی‌سازی و فروش بنگاه‌های دولتی، تصریح کرد: در مجموع سیاست‌های کلی دولت این است که هر کاری را که مردم می‌توانند انجام دهند، به آنها واگذار کند و کارهایی را که مردم توان انجام آن را ندارند و روی زمین مانده، خود دولت انجام دهد. وزیر امور اقتصادی و دارایی، در پاسخ به انتقاد صنعتگران داخلی در خصوص اختلاف زیاد در نرخ سود منابع مالی مورد استفاده و حساب ذخیره ارزی، گفت: هر چند که صنعتگران داخلی برای منابع مالی مورد استفاده ۱۶ درصد و استفاده‌کنندگان از حساب ذخیره ارزی تنها چهار درصد سود پرداخت می‌کنند، اما بازپرداخت منابع دریافتی حساب ذخیره ارزی نیز با ارز است و این نیز معنا ندارد، زیرا باید ثبات نسبی در نرخ ارز وجود داشته باشد.

وی در خصوص تلاش دولت برای کاهش نرخ سود بانکی گفت: دولت اعتقاد دارد که اگر کسری بودجه دولت جبران شود، تورم کاهش یابد و سود بانکی با توجه به روند روبه‌کاهش فعلی تنظیم شود،

وزیر امور اقتصادی و دارایی به وعده خود عمل کرد و بار دیگر همراه رییس کل بانک مرکزی و معاونانش و نیز چند تن از نمایندگان مجلس در جمع فعالان اقتصادی بخش خصوصی و بازرگانان حاضر شد و به سوالات آنان پاسخ گفت.

وزیر امور اقتصادی و دارایی در دومین نشست اعضای اتاق بازرگانی اعلام کرد که کاهش نرخ سود در بانکهای خصوصی ادامه دارد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی سپس از اتخاذ تدابیر مناسب در بودجه برای پیشگیری از بزرگ شدن بیشتر دولت خبر داد. دکتر داود دانش‌جغفری افزود: دولت در سال آینده با ایجاد محدودیت‌هایی مانع از انجام سرمایه‌گذاری‌های جدید از محل پرداخت ۴۵ درصد سود واریزی به خزانه دولت شده است.

وی در این نشست که علاوه بر رییس‌ان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن کشور، رییس کل بانک مرکزی، روسای کمیسیون‌های برنامه و بودجه و اقتصادی مجلس و تعدادی از فعالان اقتصادی بخش خصوصی نیز حضور داشتند، اضافه کرد: مکانیزم اختصاص ۴۵ درصد سود واریزی به خزانه دولت که تاکنون سبب بزرگ شدن دولت شده بود، در بودجه سال آینده اصلاح شد و قرار شده تا ۹۰ درصد از منابع مربوط به این محل در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد. وی اظهار داشت: ۱۰ درصد باقیمانده نیز برای پاسخگویی به تعهدات از قبل مانده بخش دولتی و اجرای طرح‌های توسعه آنها در اختیار این بخش قرار خواهد گرفت.

تا زمانی که درآمدهای نفتی را به راحتی به دست می‌آوریم، نمی‌توانیم نیاز به بخش خصوصی در اقتصاد کشور را حس کنیم و راه را برای ورود آنان باز کنیم.

می‌شود و سرانجام در قالب یک سبد متوسط ارزشی به مردم واگذار خواهد شد. جایی که این کار صورت می‌گیرد، یک شرکت واسطه‌ای می‌شود.

دکتر شیبانی، رییس کل بانک مرکزی نیز در این نشست گفت: سود سپرده‌های مردم در بانک‌ها دورقمی است و با کاهش تدریجی نرخ تورم، سود تسهیلات بانکی نیز کاهش می‌یابد.

ابراهیم شیبانی سپس بر کاهش آرام نرخ سود تسهیلات بانکی تأکید کرد و افزود: با کاهش یکباره نرخ سود در بانک‌ها، جذب سپرده‌های مردم ممکن است با مشکلاتی مواجه شود. وی گفت: هم‌اکنون نرخ سود تسهیلات بانکی از ۲۴ درصد، به ۱۶ درصد کاهش یافته و کاهش نرخ آن به زیر نرخ تورم منطقی نیست. شیبانی افزود: با بررسی وضعیت نرخ سود بانکی در ۱۸۵ کشور جهان، ۱۴ کشور که نرخ سود بانکی‌شان کمتر از نرخ تورم بود، ورشکسته شده‌اند، لذا منطقی است که نرخ سود بانکی از نرخ تورم بیشتر باشد.

دکتر شیبانی: در حال حاضر، تنها چهار درصد منابع مالی در اختیار بانک‌های خصوصی است.

رییس کل بانک مرکزی سپس با تشریح مکانیزم نرخ سود در بازارهای موازی و بانک‌های خصوصی افزود: نرخ سود در بازارهای موازی ۳۶ تا ۶۰ درصد است، اما نرخ سود تسهیلات بانک‌های خصوصی بین ۲۲ تا ۲۶ درصد تعیین شده است. شیبانی در ادامه، مزیت فعالیت بانک‌های خصوصی در برابر بازارهای موازی را یادآور شد و گفت: با افزایش سپرده‌های مردم در بانک‌های خصوصی، این سپرده‌ها تحت نظارت بانک مرکزی قرار می‌گیرند.

به گفته وی، در حال حاضر، تنها چهار درصد منابع مالی در اختیار بانک‌های خصوصی است و ۹۶ درصد دیگر در اختیار آنها قرار ندارد.

وی به مدیریت نرخ شناور ارز هم تأکید کرد و گفت: هرچند که تثبیت نرخ ارز ضروری ندارد، اما مدیریت نرخ شناور ارز همچنان ادامه خواهد یافت.

رییس کل بانک مرکزی خاطرنشان کرد: بودجه سال آینده دولت براساس نرخ ۳۹ دلاری قیمت نفت تنظیم شده که ۱۴ میلیارد دلار آن در سال ۸۵ برای تسریع در اتمام پروژه‌های عمرانی اختصاص خواهد یافت. وی سپس وابستگی بودجه دولت به منابع نفتی را یادآور شد و افزود: اگر ۱۴ میلیارد دلار از بودجه سال آینده دولت کم شود، در این صورت، قیمت نفت در بودجه سال ۸۵ نیز ۲۹ دلار خواهد بود.

رییس کل بانک مرکزی در پایان با اشاره به مزیت‌های الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت گفت: برای استفاده از این فرصت، باید اقتصاد ملی به تدریج خود را برای الحاق به این سازمان آماده کند. ابراهیم شیبانی همچنین در حاشیه نشست اعضای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در گفتگو با خبرنگاران بر اعمال سیاست‌های کاهش نرخ تورم تأکید کرد و گفت: کنترل میزان نقدینگی کشور و مراقبت از شاخص‌های اقتصادی، در کاهش نرخ تورم و مهار آن تأثیر زیادی دارد.

در ادامه این نشست، رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی گفت: برای اتکانشدن به درآمدهای نفتی در اقتصاد کشور، باید راه برای ورود هر چه بیشتر بخش خصوصی به فعالیت‌های اقتصادی باز شود. مهندس رضا عبداللهی افزود: در حال حاضر، ۸۰ درصد اقتصاد کشور دولتی است و راه برای ورود بخش خصوصی در اقتصاد کشور بسته است.

وی افزود: یکی از گرفتاری‌های ما این است که نفت را جایگزین عقل کرده‌ایم، در حالی که باید عقل را جایگزین نفت کنیم. ما نگران وضعیت بودجه هستیم. عبداللهی ادامه داد: در سال ۸۴ بیش از ۷۰ میلیارد دلار از درآمدهای نفتی به اقتصاد کشور تزریق شده است، در حالی که اگر مانند کشورهای بدون نفت، می‌خواستیم معادل این درآمد را کسب کنیم، باید حداقل ۷۰۰ میلیارد دلار کالا و خدمات تولید می‌کردیم، یعنی ۱۰ درصد سود می‌بردیم.

وی افزود: تا زمانی که درآمدهای نفتی را به راحتی به دست می‌آوریم، نمی‌توانیم نیاز به بخش

در صورت بازگشایی اعتبار در حساب جاری، هزینه پول پایین می‌آید و بوروکراسی نیز به شدت کاهش می‌یابد.

خصوصی در اقتصاد کشور را حس کنیم و راه را برای ورود آنان باز کنیم.

عبداللهی افزود: مردم باید بتوانند در بخش‌های صنعتی، صنایع بزرگ نفت و گاز، راه‌ها و مانند آن وارد فعالیت شوند و بررسی شود که چرا راه برای ورود بخش خصوصی در این قبیل فعالیت‌ها بسته است. وی دنیای امروز را دنیای رقابت بین کشورها خواند و گفت: ما باید نیازهای مردم از جمله امنیت، آموزش، بهداشت، مسکن، انرژی، حمل‌ونقل و سیاحت و تفریح را تامین کنیم و هر بخشی که بتواند این نیازها را با هزینه کمتر، کیفیت بالاتر و سرعت بیشتر تامین کند، باید این کار را انجام دهد.

مهندس عبداللهی: یکی از گرفتاری‌های ما این است که نفت را جایگزین عقل کرده‌ایم.

وی در این نشست به موانع تولید بخش خصوصی در کشور هم اشاره کرد و گفت: مهمتر از موانعی مانند اخذ عوارض، مدت‌زمان صدور مجوز برای یک فعالیت اقتصادی در بخش خصوصی است که ۱۰ برابر کشورهای پیشرفته است، در حالی که به اعتقاد کشورهای پیشرفته "سرعت، مساوی با ثروت" است.

عبداللهی در ادامه پیشنهاد کرد که رییس‌جمهور، وزراء و کلا و دیگر مسوولان بلندپایه کشور، حتماً دستی در تولید داشته باشند تا سختی‌ها و موانع تولید در کشور برایشان ملموس شود.

رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با بیان این که هزینه‌های تولید در ایران بالا است، گفت: ما گرفتار مسایلی هستیم که خودمان درست کرده‌ایم، غولی به نام "انحصار" ساخته‌ایم و از رقابت می‌ترسیم. رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس سپس تصریح کرد: با ادامه روش‌های فعلی، دستیابی به اهداف و شاخص‌های موردنظر برنامه چشم‌انداز امکانپذیر نیست.

دکتر محمد مهدی بهکیش، رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و ایتالیا نیز در این نشست به ارایه

دیدگاه بخش خصوصی در مورد سیاست‌های مالی و پولی پرداخت و گفت: تجربه نشان داده است که رویکرد درآمدی به خصوصی‌سازی، در دنیا جواب نداده و تجربه ایران در سال‌های اخیر موید همین نتیجه است، به خصوص که اتکای فراوان دولت به درآمدهای نفتی، باعث شده است که رویکرد به افزایش کارایی ضعیف باشد. این رویکرد باید تغییر کند که زرمه‌های اولیه آن شنیده می‌شود. وی افزود: باید محور رشد اقتصادی کشور، افزایش کارایی باشد که در برنامه چهارم توسعه هم به آن توجه کافی شده است.

■ ■ ■
مکانیزم اختصاص ۴۵ درصد سود واریزی به خزانه دولت که تاکنون سبب بزرگ شدن دولت شده بود، در بودجه سال ۱۳۸۵ اصلاح شده است.
 ■ ■ ■

وی گفت: اگر رویکرد به افزایش کارایی در اقتصاد جدی باشد (که براساس برنامه چهارم و چشم‌انداز بیست‌ساله کشور باید اینچنین باشد) ملزومات این هدف‌گذاری نیز می‌بایست تبیین شود. همچنین به دلیل رویکرد فوق و دیگر مشکلات بخش تصدی‌گری دولت (که قاعدتاً باید رو به کوچک شدن داشته باشد) در عمل رو به بزرگتر شدن داشته است و بزرگتر شدن بخش دولتی در گزارش‌های بانک مرکزی هم تایید شده است.

وی دلیل این ادعا را رشد بدهی شرکت‌های دولتی به بانک‌ها و بانک مرکزی دانست و گفت: در سال ۱۳۸۲ این رشد به ترتیب مساوی ۴/۶ و ۵/۳ درصد بوده است، ولی در سال ۱۳۸۳ این دو به ۱۱/۴ درصد و ۸/۱ درصد رسیده‌اند. وی افزود: در حالی که جذب اعتبارات از بانک‌ها توسط شرکت‌های دولتی رشد داشته، ولی جذب اعتبارات بخش خصوصی در سال ۱۳۸۳، کمابیش همانند سال ۱۳۸۲ است و نرخ رشد آن تغییری نکرده است. به نظر ما این روند باید معکوس شود.

دکتر بهکیش، راه‌حل مناسب را در واریز سود شرکت‌های دولتی به خزانه دانست و گفت: شرکت‌ها پس از پرداخت مالیات و برای طرح‌های جدید یا توسعه، باید توافق‌نامه با سازمان مدیریت امضا نمایند.

رییس اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا سپس به رویکرد دولت برای پایین آوردن نرخ سود (بهره) بانکی اشاره کرد و آن را پسندیده خواند و گفت: باید توجه داشت که نرخ بهره و حجم نقدینگی، هر دو ابزار سیاست‌های پولی بانک مرکزی هستند که باید هماهنگ حرکت کنند تا نرخ تورم قابل‌کنترل باشد. وی افزود: کاهش نرخ بهره یک سیاست انبساطی است که معمولاً در شرایط رکودی توصیه می‌شود، ولی باید توجه داشت که اگر درجه انبساط را زیاد باز نماییم، نرخ تورم افزایش جدی خواهد داشت. دلیل عمده‌اش هم آن است که مشکلات طرف عرضه اجازه نمی‌دهد که تولید کالا و خدمات به همان سرعت عمل کند.

دکتر بهکیش: کاهش نرخ بهره، یک سیاست انبساطی است و اگر درجه انبساط را زیاد باز کنیم، تورم افزایش جدی خواهد داشت.

وی افزود: برای کاهش نرخ تورم راهکارها روشن است، اما متأسفانه نشانه‌های روشنی در جهت کاهش اصولی نرخ تورم در برنامه‌های دولت نمی‌بینیم که البته در برنامه چهارم پیش‌بینی‌های مناسبی شده است، ولی گویا دولت اصراری به اجرای آنها ندارد. وی در رابطه با اعطای اعتبار در حساب جاری هم گفت: گروهی از متخصصان حوزه، دانشگاه و بانکداری در بانک ملی و بانک مرکزی بیش از سه سال روی عقود بانکداری بدون ربا کار کرده‌اند و نتیجه حاصل آن است که بدون تغییر در قانون بانکداری حاضر و فقط با

استفاده از عقود مبادله‌ای موجود در قانون، می‌تواند اخذ سپرده و اعطای تسهیلات با نرخ‌های ثابت را اجرا نمود.

وی افزود: ما از دولت انتظار داریم که هرچه سریعتر این ره‌آورد را بررسی و اجرایی نماید، زیرا در صورت بازگشایی اعتبار در حساب جاری (که عمده تسهیلات کوتاه‌مدت کشورهای پیشرفته از این طریق اعطا می‌شود) هزینه پول پایین می‌آید و بوروکراسی نیز به شدت کاهش می‌یابد. همچنین اگر این امر تصحیح شود، مشکل حساب‌های قرض‌الحسنه و موضوع رقابت در دادن جوایز هم حل خواهد شد.

رییس اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا در بخش دیگری از سخنانش در خصوص رقابت در بازار گفت: برای رقابتی‌کردن، لازم است که بانک‌های خصوصی گسترش یابند. حضور بانک‌های خارجی در بازار پولی ایران هم باید پررنگتر شود، زیرا رقابت را افزایش می‌دهد. همچنین باید تامین مالی ارزی از انحصار بانک‌های داخلی خارج شود و جامعه ایرانی بتواند با رعایت مقررات بانک مرکزی، به بازارهای مالی خارج از کشور دسترسی داشته باشد.

وی افزود: سیاست‌های پولی بانک مرکزی باید قابل اجرا شوند. ابزارهای متداول در اعمال سیاست‌های پولی بلااستفاده مانده‌اند و در این رابطه می‌توان گفت که تنزیل مجدد که اهرم مهم در دست بانک مرکزی است، عملاً بلااستفاده مانده است. بانک‌های مرکزی جهان از طریق تغییر در نرخ بهره تنزیل مجدد بخش عمده‌ای از سیاست‌های پولی را اعمال می‌کنند. به علاوه، عملیات بازار باز در بانک مرکزی قابلیت اجرا به صورت موثر ندارد، لذا لازم است که خریدوفروش اوراق بهادار توسط بانک مرکزی تسهیل شود. همچنین اگر عقود مبادله‌ای محور فعالیت‌های بانک‌ها قرار گیرد، این دو اهرم مهم قابل اجرا می‌شوند و نتیجه آن هم تنظیم متناسب بازار پول است.

■ گزارش از: زیلا علیزاده

برای استفاده از خدمات سیستم اشتراک، با تلفن شماره ۸۸۹۵۱۳۲۹ تماس بگیرید.